

SUOMEN CP-LIITTO RY

TOIMINTAKERTOMUS 2024

Liiton sääntöjen mukainen toimintakertomus 2024

4	Toiminnanjohtajalta: Päätäväisest ä eteenp ä in vastatu u lessa	20	Sosiaalinen valmennus: Vertaistukea ja osallisuutta
6	Hallitus ja toimikunnat	22	Perhelomitustoiminta helpottaa vanhempien arkea
7	Henkil ö st ö on t ä rke ä voimavara Palvelutoiminta kehitti l ä hijohtamista	23	Avustajapalvelu mahdollistaa osallisuuden toteutumista
8	Vaikuttamistoiminta: Monipuolista vaikuttamista	24	Palvelutoiminta: Mielek ä st ä ja turvallista arkea
9	Vaikuttamistoiminta ja viestint ä : Tietoa, tukea ja materiaaleja	25	Laajasalon palveluasunnot
12	J ä s ä nyhdistysten tukena	26	Halisten palveluasunnot
13	J ä s ä nj ä rjest ö avustus lis ä si osallisuutta ja hyvinvointia	27	P ä iv ä toiminta
14	Yst ä vi ä ja ymm ä r ä st ä aikuisille	28	Puhetupakeskus
16	Nuorten oma toiminta	30	Kuvamuistoja vuodelta 2024
17	Liikunnan ilo ja el ä myksi ä	31	Talous, tilat ja lakis ä ateiset asiat
18	Ilon hetkist ä voimia arkeen		Yhteisty ö kumppanit ja verkostot

Cp-vamma

on yleisin lapsuudessa diagnosoitu, elämänmittaista ja sännöllistä kuntoutusta edellyttävä oireyhtymä. Neurologinen liikuntavamma, johon liittyy monia liitänäissairauksia. Suomessa on noin 7 000 henkilöä, joilla on cp-vamma.

Mmc

on liikuntavamma, joka syntyy sikiöaikana. Toimintarajoite riippuu siitä, missä kohtaa selkäränkää vamma on. Yleensä aiheuttaa tunto- ja halvausoireita alaraajoissa, lantiossa tai vartalossa. Suomessa on noin 1 200 henkilöä, joilla on mmc.

Hydrokefalia

aiheutuu epätasapainosta aivoselkäyädinnestän tuotannossa ja takaisin imeytymisessä. Oireita voivat olla pänsärky, pahoinvointi tai tasapainovaikeudet. Hoidetaan asettamalla suntti. Suomessa on noin 2 500 henkilöä, joilla on hydrokefalia.

Normaalipaineinen hydrokefalia

on tuntemattomasta syystä yleensä ikäihmisille ilmaantuva aivo‑selkäyädinnestän kierron häiriö. Diagnosointi vaikeaa. Hoidetaan sunttileikkauksella. Suomessa on noin 11 000 henkilöä, joilla on nph.

IHMINEN LÄHELLÄ

Suomen CP-liitto ry

- VÄLITTÄMINEN
- OSALLISUUS
- VAIKUTTAVUUS

Suomen CP-liitto ry

Suomen CP-liitto ry on vuonna 1965 perustettu valtakunnallinen vammais- ja erityisliikuntajärjestö. Toimintapiiriimme kuuluvat ihmiset, joilla on cp-vamma, mmc, hydrokefalia, normaalipaineinen hydrokefalia sekä heidän läheisensä. Toimintapiiriimme kuuluvat myös ihmiset, joilla on motorisen oppimisen vaikeus tai lievempiä motoriikan vaikeuksia. Suomessa on noin 21 000 ihmistä, joilla on cp-vamma, mmc, hydrokefalia tai normaalipaineinen hydrokefalia. Kun heidän läheiset lasketaan mukaan, nousee luku noin 100 000:een. Noin viidellä prosentilla lapsista on motorisen oppimisen vaikeus tai lievempiä motoriikan vaikeuksia.

CP-liitto ja sen jäsenyhdistykset ympäri Suomea järjestävät toimintaa ja tapahtumia, jotka mahdollistavat vertaistuen saamisen ja antamisen. Järjestämme koulutuksia sekä tarjoamme tukea ja neuvontaa toimintapiiriimme kuuluville ihmisille, heidän läheisilleen ja ammattilaisille. Teemme valtakunnallista vaikuttamistyötä ja valvomme

Strategiakausi 2021–2025

Arvomme:

Välittäminen, osallisuus ja vaikuttaminen.

Mottomme: Ihminen lähellä.

Toimintamme painopisteet:

1. välittävää vertaistukea ja osallistavaa toimintaa
2. näkyvää vaikuttamistyötä
3. laadukasta palvelutoimintaa
4. riittävät toimintaresurssit.

vammaisten henkilöiden oikeuksia.

CP-liitto tuottaa myös palveluja ihmisille, joilla on vamma. Tuotamme vammaispalvelulain mukaisia asumispalveluja Turussa ja Helsingissä ja vammaispalvelulain mukaista päivätoimintaa Helsingissä Malmilla. Tarjoamme myös tulkkauspalveluja sekä kommunikaatio-ohjausta ja -opetusta.

CP-liiton ylin päättävä elin on liittokokous. Toiminnasta huolehtii syysliittokokouksen nimeämä hallitus.

Päättäväisesti eteenpäin vastatuudessa

Vuosi 2024 oli sosiaali- ja terveysjärjestöille merkittävä, kun tietoon tuli Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskukseen (STEA) avustusten vähennykset vuodelle 2025. Jatkoa on tulossa vuosille 2026 ja 2027. Nämä leikkaukset liittyvät päätökseen vähentää sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuksia noin kolmasosalla eduskuntavaalikaudella 2023–2027.

Kun otetaan huomioon sekä hintojen että palkkojen nouseminen, ovat sosiaali- ja terveysjärjestöt uuden tilanteen edessä talouden kanssa. Vaikka uusia toimintatapoja etsitään, näkyvät avustusten määrän vähentymiset myös tulevaisuudessa vuosina toimintojen vähentymisinä.

Suomen CP-liitto ry:n osalta talous oli eräs keskiössä oleva asia vuonna 2024. Hallitus päätti myydä Moijalan kurssikeskuksen ja kauppa varmistui vuonna 2024. Moijalan myynnin perusteina olivat pääosin taloudelliset näkökohdat. Nämä liittyivät Moijalan ylläpitokuihin ja yllättäviinkin korjaustarpeisiin. Näitä ei voida kattaa STEAn avustuksilla, ja palvelutoiminnan tuottoja tarvitaan paikkaamaan avustusten vähentymisiä.

Haasteista huolimatta katsoimme eteenpäin vuonna 2024. Toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten ottamista terveydenhuollossa huomioon oli eräs painopisteemme. Saimme lisätietoa yhteistyöstä CP Nordenin kanssa, joka kokoontui Kööpenhaminassa vuoden 2024 joulukuussa. Terveys- ja terveydenhuollon asioita esitimme eduskunnan ensimmäiselle varapuhemiehelle **Paula Risikolle** ja kansanedustaja **Mia Laiholle**. He pitivät tärkeänä, että terveydenhuollon asiat edistyvät toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten kohdalla. Risikko ja Laiho haluavat olla vaikuttamassa asian edistymiseen.

Neurologiset vammaisjärjestöt tekivät yhteistyötä vaikuttamisessa siinä, miten toimintapiiriin kuuluvat ihmiset otettaisiin sekä terveydenhuollossa että

kuntoutuksessa paremmin huomioon. Tulkkauspalvelujen osalta Suomen CP-liitto ry oli yhdessä vaikuttamassa muun muassa Kuurojen Liitto ry:n kanssa siihen, että tulkkauspalvelut ovat riittävät niitä tarvitseville vammaisille henkilöille.

Toimintamme oli monipuolista käsittäen jäsenyhdistysten tukemista, jossa aluetyöntekijämme olivat avainasemassa. Sosiaalinen valmennus tarjosi kursseja, joilla vahvistettiin vertaisuutta, osallisuutta ja toimijuutta.

Palvelutoiminta menestyi hyvin Kelan tulkkauspalvelujen kilpailutuksessa ja Helsingin kaupungin asumispalvelujen ja päivätoiminnan kilpailutuksessa. Nämä antavat tulevana vuosina varmuutta talouteemme ja tätä kautta toimintaamme.

Vuonna 2024 kiinnitettiin huomiota Suomen CP-liiton toiminnan perusedellytyksiin hallituksessa. Nämä liittyivät muun muassa järjestöjen yleishyödyllisyyden säilymiseen, riskeihin ja palvelutoiminnan mahdollisuuksiin. Nämä ovat luoneet pohjaa valmistelulle ja päätöksenteolle tulevaisuudessa.

Vuoden 2024 tulos oli -86 597 euroa. Tulokseen vaikuttivat Halisten palveluasuntojen alijäämäinen tulos, pakolliset investoinnit palvelutoiminnassa, kerta-luonteiset henkilöstökulut ja lomapalkkavaraukset. Riskit ovat olleet hallinnassa ja toimenpiteitä niiden pienentämiseksi on jatkettu vuonna 2024.

Vaikeista ajoista huolimatta teimme vaikeita päätöksiä ja toimintatavaksemme on tullut mennä päättäväisesti eteenpäin vastatulessa. Näistä kiitokset sekä luottamushenkilöille että työntekijöille.

Juha Lappalainen
toiminnanjohtaja
Suomen CP-liitto ry

Suomen CP-liitto ry:n hallitus

Puheenjohtaja: Antti Teittinen (Uudenmaan CP-yhdistys)

1. varapuheenjohtaja: Antero Jurvanen (Oulun seudun CP-yhdistys)

2. varapuheenjohtaja: Marita Koivunen (Porin seudun CP-yhdistys)

Jäsenet:

Tero Aapajärvi (Keski-Suomen CP-yhdistys)

Raisa Herpiö (Turun CP-yhdistys)

Hanna-Noora Hurri (Etelä-Savon CP-yhdistys)

Anu Ingman (Pohjois-Savon CP-yhdistys)

Jaana Märsynaho (Oulun seudun CP-yhdistys)

Jari Rummukainen (Pohjois-Karjalan CP-yhdistys)

Varajäsenet:

Janne Mäkelä (Uudenmaan CP-yhdistys)

Kari Hyvärinen (Lahden seudun CP-yhdistys)

Joel Lamsijärvi (Meri-Lapin CP-yhdistys)

Juha Hentula (Etelä-Saimaan CP-yhdistys)

Sari Holappa (Oulun seudun CP-yhdistys)

Susanna Holmisto (Lapin CP-yhdistys)

Hallitus kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa.

Toimikunnat

Lapsi- ja perhetoimikunta:

Hanna-Noora Hurri (Etelä-Savon CP-yhdistys)

Anu Ingman (Pohjois-Savon CP-yhdistys)

Sari Jakola (Oulun seudun CP-yhdistys)

Karita Lehikoinen (Pohjois-Savon CP-yhdistys)

Vilja Pitkänen (Uudenmaan CP-yhdistys)

Ulla Pyhäluoto (Oulun seudun CP-yhdistys)

Nina Romppainen (Uudenmaan CP-yhdistys)

Matti Saarela (Etelä-Saimaan CP-yhdistys)

Marja Torikka (Keski-Suomen CP-yhdistys)

Aikuistoimikunta:

Laura Ellilä (Turun CP-yhdistys)

Pinja Harjula (Lahden seudun CP-yhdistys)

Olavi Härkönen (Etelä-Saimaan CP-yhdistys)

Marja Järvinen (Seinäjoen seudun CP-yhdistys)

Jouni Kotiranta (Kanta-Hämeen CP-yhdistys)

Jarkko Kyläniitty (Porin CP-yhdistys)

Annamari Pulliainen

(Pohjois-Savon CP-yhdistys)

Iida-Annuliina Valkonen

(Pohjois-Savon CP-yhdistys)

Jaana Märsynaho (hallituksen edustaja,
Oulun seudun CP-yhdistys)

Kuntoutustoimikunta:

Anu Grönroos

Anne Heiskanen

Tuire Hätönen

Ira Jeglinsky-Kankainen

Juha Lappalainen

Helena Mäenpää

Virpi Peltomaa

Päivi Ritvanen

Virpi Siiskonen

Marja Vainikainen

Henkilöstö on tärkeä voimavara

CP-liiton järjestöpuolella työskenteli 14 työntekijää, jonka lisäksi meillä työskenteli osan vuodesta kolme määräaikaista työntekijää sekä kurssityöntekijöitä.

Vuonna 2024 tehtiin kaksi kyselyä työntekijöiden työhyvinvoinnista. Niitä käsitteli hallitus ja päätti seurata henkilöstön työhyvinvointia. Epävarmuutta työntekijöille tulevasta aiheuttivat tiedot Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustusten vähentymisistä vuosina 2023–2027.

Työsuojelutoimikunta aloitti toimintakau-

den 2024–2025. Vuonna 2024 uudistettiin koulutussuunnitelma, häirinnän ja epäasiallisen kohtelun sekä ristiriitatilanteiden toimintaohjeet. Tavoite on, että jokaista työntekijää kohdellaan oikeudenmukaisesti ja ristiriidat hoidetaan asianmukaisesti.

Työntekijöillä oli laaja työterveyshuolto ja hyvinvointiturva. Nämä on koettu työntekijöiden keskuudessa tärkeinä ja auttavat osaltansa saamaan osaavia työntekijöitä.

Juha Lappalainen

Palvelutoiminnassaparannettiin lähijohtamista

CP-liiton asumisen ja päivätoiminnan palveluissa keskityimme erityisesti lähijohtamisen parantamiseen ja keikkatyöntekijöiden rekrytointiin. Asumisen ja päivätoiminnan yksiköissä työskenteli vuoden 2024 lopussa 24 sote-koulutettua asumistyöntekijää tai ohjaajaa sekä 19 säännöllisesti työskentelevää sijaista. Vuoden lopussa asumisen ja päivätoiminnan yksiköissä vakituisten henkilöstön määrä oli hyvä, mutta sijaisten rekrytointia tehostetaan edelleen.

Asumisessa ja päivätoiminnassa aloitti vuonna 2024 viisi uutta vakituista lähihoitajaa ja

19 uutta keikkatyöntekijää. Erityisesti sijaisten rekrytointi onnistui Halisten palveluasunnossa. Esihenkilömme ovat rakentaneet yksiköihin avointa työilmapiiriä, ja kehittäneet palautteen antamista. Työtehtävien organisointia kehitetään arjessa jatkuvasti. Toimintaympäristön muutokset loivat toki haasteita, ja vaikka onnistuimme rekrytoinneissa yleistä tasoa paremmin, sitoutuneen henkilöstön saaminen ja sen pitäminen vaatii työilmapiirin ja henkilöstön hyvinvoinnin kehittämistä edelleen.

Heidi Boman

MONIPUOLISTA VAIKUTTAMISTA

Vaikuttamistoiminnan osalta vuosi 2024 oli tärkeä sekä lainsäädännön että rahoituksen osalta.

Suomen CP-liitto ry:n eräänä tehtävänä on toimintapiiriin kuuluvien ihmisten oikeuksien valvonta. Se käsittää muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ja tukitoimet, mutta myös sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnan mahdollistamisen. Oikeuksien valvonnan tarkoituksena on mahdollistaa muun muassa asiantuntevat palvelut ja tukitoimet oikeaan aikaan toimintapiirimme ihmisille. Tavoitteena on arjen sujumisen mahdollistaminen ja elämänlaadun parantaminen.

Vammaispalvelulaki

Uuden vammaispalvelulain valmistelu jatkui vuonna 2024. Suomen CP-liitto ry antoi uudesta vammaispalvelulaista lausunnon ja oli kuultavana eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnassa. Suomen CP-liitto ry kiinnitti huomiota siihen, että uuden vammaispalvelulain valmistelussa korostui sosiaalihuoltolain ensisijaisuus suhteessa vammaispalvelulakiin. Tämä tarkoittaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmakslain mukaan maksuja voidaan periä enemmän kuin järjestettäessä palveluja ja tukitoimia vammaispalvelulain nojalla. Toiseksi kehitys saattaa johtaa siihen, ettei tunnisteta vammaispalvelulain merkitystä erityislakina vammaisille henkilöille vaan palvelut ja tukitoimet järjestetään yleislakien nojalla. Uusi vammaispalvelulaki tuli voimaan 1.1.2025.

Terveystenhuolto ja yhteistyö

Jatkoimme vaikuttamista toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten palvelujen saatavuuteen ja sujuvuuteen terveydenhuollossa. Siinä otetaan huomioon sekä tietämys toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten tarpeista terveydenhuollossa että niiden toteuttamisista oikea-aikaisesti terveydenhuollossa. Oppia otetaan Ruotsissa käytössä olevasta cp-seurantaohjelmasta. Yhteistyötä on tehty Ammattikorkeakoulu Arcadan, hyvinvointialueiden, päättäjien ja pohjoismaiden kanssa CP-Norden-tapaamisissa. CP-Norden kokoontui vuoden 2024 joulukuus-

sa Kööpenhaminassa. Siellä Suomen CP-liitto ry:n puheenjohtaja **Antti Teittinen** piti esitelmän liiton tekemästä yksinäisyyteen ja hyvinvointiin liittyneestä kyselystä.

Tulkkauspalvelut

Vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelut ja siinä Kelan tulkkauspalvelut olivat vaikuttamisen aiheina niiden sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyössä, joiden toiminta-alueeseen kuuluvat vammaisten ihmisten tulkkauspalvelut. Eräs tulkinnan kohde oli Kelan järjestämät tulkkauspalvelut, ja kuuluiko niihin tallenteiden tulkkaus, jossa ei ole kyse vuorovaikutustilanteesta. Kela muutti väliaikaisesti tulkintaa vammaispalvelujen ohjeesta, joka koskee tallenteiden tulkkaamista. Kelan päätökseen vaikutti yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan ratkaisu.

Sotejärjestöjen rooli ja rahoitus

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen avustusten vähentyminen konkretisoitui, kun sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) avustusehdotus vuodelle 2025 tuli joulukuussa 2024. Siinä yleisavustus (Ay 1) pieneni 15 prosentilla (121 925,25 euroa) ja kohdennettu toiminta-avustus sosiaalisessa valmennuksessa kolmella prosentilla (16 350 euroa).

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n kanssa sosiaali- ja terveysjärjestöt vaikuttivat eri sidosryhmiin. Tärkein asia vaikuttamisessa oli sosiaali- ja terveysjärjestöjen rahoituksen turvaaminen. Näin voidaan ylläpitää sitä tärkeää työtä, mitä sosiaali- ja terveysjärjestöt tekevät suomalaisessa yhteiskunnassa haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten kohdalla.

Neurologisten vammaisjärjestöjen toiminnanjohtavat tekivät tiivistä yhteistyötä vuonna 2024. Tavoitteena on tuoda esille, mitkä asiat ovat tärkeitä neurologisten järjestöjen toimintapiiriin kuuluville ihmisille. Näitä ovat erityisesti sekä kuntoutuksen että terveydenhuollon toimivuus. Näiden asioiden eteenpäin vieminen edistyi vuonna 2024 ja antoi hyvän alun vaikuttamiselle tulevinä vuosina.

Juha Lappalainen

TIETOA, TUKEA JA MATERIAALEJA

Viestintä jakaa toimintapiirimme ihmisiä ja heidän kanssaan työskenteleviä ammattilaisia hyödyttäviä sisältöjä eri viestintäkanaviemme kautta. Tuemme työntekijöitämme ja jäsenyhdistystemme vapaaehtoisia viestinnässä ja osallistumme vahvasti vaikuttamistoimintaan.

Jäsenlehtemme CP-lehti ilmestyi vuonna 2024 neljä kertaa, ja sitä painettiin yhteensä 9144 kappaletta. Loppuvuonna kysyimme lukijoiden mielipidettä lehdestä. Kyselyyn vastasi 98 henkilöä, joista suurin osa oli lehden tilaajia. Puolet vastanneista piti lehteä merkittävänä syynä jäsenyydelleen. Lehden sisällön koettiin tarjoavan vertaistukea ja lisäävän ymmärrystä omasta tai läheisen vammasta.

Verkkosivuillamme julkaistujen artikkelien yhteydessä olevaan palautekyselyyn vastasi 196 henkilöä. Heistä kaikki kokivat lukemansa artikkelin olleen hyödyllinen, 193 selkeästi kirjoitettu ja 195 kiinnostava.

Koemme tärkeänä, että CP-lehti ilmestyy paperisena, ja se on yhä mahdollista ilmoitusmyynnin avulla. Verkkolehden liittyä saavutettavuushaasteita, eikä se tavoita riittävän hyvin toimintapiirimme ihmisiä, joista monella ei ole käytössään edes sähköpostia. Pyrimme mahdollistamaan artikkeliemme lukemisen mah-

dollisimman laajalle yleisölle. Lehdestä on mahdollista tilata ääniversio, jonka lisäksi verkkosivuillamme julkaistuista CP-lehden artikkeleista julkaistiin myös ihmisäänen lukemat versiot YouTube-kanavallamme.

Tietoa monikanavaisesti

Jäsenlehtemme lisäksi jaamme tietoa verkkosivuillamme sekä uutiskirjeidemme ja sosiaalisen median kanaviemme kautta. Uutiskirjeemme ja perheille lähtevä uutiskirje eli Perheposti ilmestyivät molemmat 10 kertaa. Uutiskirjeemme tavoittivat aiempaa paremmin kohdeyleisönsä: uutiskirjettä avattiin loppuvuonna yli 850 kertaa, kun alkuvuonna lähetetyt kirjeet tavoittivat noin 600 henkilöä. Perheposti tavoitti noin 350 henkilöä. Yhdistystiedote lähetettiin jäsenyhdistystemme luottamushenkilöille kuusi kertaa.

Verkkosivuillamme vieraili 86 000 kävijää, mikä on hieman enemmän kuin viime vuonna. Yksittäisiä katselukertoja verkkosivuilla oli 191 000. Facebook- ja Instagram-tiliemme kautta tavoitimme yhteensä 122 000 henkilöä. YouTube-kanavamme sisältöä katsottiin 8 000 kertaa, yhteensä 450 tuntia. Julkaisimme vuonna 2024 YouTubeessa 27 uutta videota tai webinaarin tallennetta. CP-liiton WhatsApp-ryhmät aikuisille, joilla on lievä vamma, nuorille aikuisille sekä aikuisille tavoittivat yhteensä 93 toimintapiirimme ihmistä. Diagnoosiperustaisissa Facebook-ryhmissä, joissa CP-liitto tai sen työntekijät ovat mukana perustaja- tai ylläpitöroolissa, oli yhteensä 1 023 jäsentä.

"Mahtava ja ihana, lämminhenkinen artikkeli, josta on varmasti iloa sekä hyötyä monelle. Niin vammaisille kuin vammattomillekin!"

Lukijan palaute

Joulukuussa osallistuimme pohjoismaisen CP Norden -yhteistyöelimen tapaamiseen Kööpenhaminassa. Matkan mahdollisti Suomalais-tanskalainen kulttuurirahasto sekä Elsass-säätiö. Suomesta seminaariin osallistuivat puheenjohtajamme Antti Teittinen, Meri-Lapin CP-yhdistyksen, yliopettaja Ira Jeglinsky-Kankainen Arcada ammattikorkeakoulusta sekä CP-liiton järjestöpäällikkö Virpi Peltomaa ja viestintäpäällikkö Lissu Kiviniemi.

Oppaita ensitiedosta ja uupumuksesta

Julkaisimme Ensitieto-oppaan, johon on koottu vammätietouden ohella CP-lehdessä vuosien varrella julkaistuja vertaistarinoita. Tarinat tarjoavat uuden edessä oleville vanhemmille lempeitä ja kannustavia näkökulmia siihen, mitä elämä vamman kanssa voi olla.

Julkaisimme selkokielistetyn oppaan cp-vammasta ja kognitiivisista vaikeuksista, oppaan cp-vammasta ja uupumuksesta sekä esitteen cp-vammaan liittyvästä kivusta. Ruotsinkielisen materiaalin tarpeeseen vastasimme kääntämällä yhteistyössä Folkhälsanin kanssa soveltavat leikkikorttimme ruotsiksi. Tuotimme yhteistyössä Lapin ammattikorkeakoulun fysioterapeuttipiskelijoiden kanssa oppaan lapsen tasapainon ja asennonhallinnan tukemisesta, kun lapsella on spastinen diplegia.

Kaikki materiaalimme ovat ladattavissa maksutta verkkosivuiltamme cp-liitto.fi/oppaat. Oppaitamme ja materiaalejamme ladattiin tai jaettiin yhteensä 7 874 kappaletta.

Tietoa terveydenhuoltoon

Vuonna 2024 vaikuttamistyömme painopisteenä oli cp-oireyhtymän tunnetuksi tekeminen terveydenhuollossa. Sekä vuonna 2023 tekemämme terveydenhuoltoa koskeva ky-

sely että toimintapiirimme ihmisten jakamat kokemukset ovat osoittaneet, että cp-vamma monine liitännäisoireineen tunnetaan heikosti terveydenhuollossa.

Suomessa lääkäreitä koulutetaan cp-oireyhtymästä hyvin pintapuolisesti, ja koulutus koskee ainoastaan diagnostiikkaa ja lapsuutta koskevia asioita. Terveydenhuollon ammattilaisten osaaminen ei ole päivittynyt vastaamaan kansainvälisten tutkimusten tuottamaa uutta ymmärrystä cp-oireyhtymän moninaisuudesta ja liitännäisoireiden aiheuttamista, jopa itse motorista toimintarajoitetta, suuremmista haasteista.

Cp-oireyhtymä myös muuttuu iän myötä: vamman aiheuttamat haasteet vaikeutuvat, liitännäisoireita voi tulla lisää, toimintakyky heikkenee. Tätä ei tunnisteta terveydenhuollossa eikä kuntoutuksessa. Ja toisin kuin kaikissa muissa pohjoismaissa, Suomessa ei ole cp-seurantaohjelmaa, joka takaisi säännöllisen seurannan ja yhdenmukaiset hoito- ja kuntoutuskäytännöt. Kaikki edellä mainitut asiat johtavat siihen, että hoito ja kuntoutus eivät vastaa ihmistemme tarpeita.

Syksyllä pidimme puheenvuorot Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueiden perusterveydenhuollon lääkäreil-

le cp-oireyhtymästä ja sen liitännäisoireista tuoreeseen tutkimustietoon perustuen. Ta-voitimme yhteensä 203 lääkäriä, joista kaikki palautekyselyymme vastanneet kokivat saaneensa uutta tietoa, jota he voivat hyödyntää työssään.

Olemme myös vahvistaneet toimintapiirimme lasten ja nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten ymmärrystä perheidemme vanhempien kokemasta uupumuksesta sekä vammojen ja niiden liitännäisoireiden vaikutuksista nuortemme arkeen. Kohtasimme 75 ammattilaista kuudesta eri lastenneurologian poliklinikan tiimistä.

Terveydenhuollon ammattilaisten ohella kohtasimme sosiaalialan työntekijöitä. Vierailimme kolmen vammaispalveluiden sosiaalityöntekijöiden viikkotiimeissä ja tavoitimme yhteensä 36 sosiaalityöntekijää.

Lisäksi työntekijämme pitivät puheenvuoroja eri oppilaitosten opiskelijoille ja kouluttivat heitä toimintapiirimme ihmisten vammoista, tukipalveluista, kohtaamistaidoista sekä erilaisista tavoista kommunikoida.

Yhdenvertaisuuskasvatusta

Toinen vaikuttamistyön painopisteemme oli kasvatus- ja koulutusalan ammattilaisten tietoisuuden lisääminen. Tässä hyödynsimme aiemmin julkaisemaamme ala- ja yläkoululaisille suunnattua sarjakuvamateriaalia. Sarjakuvia jaettiin Educa-messuilla, jossa tavoitimme ja jaoimme materiaalejamme yhteensä 1 000 kasvatus- ja koulutusalan ammattilaiselle.

Järjestimme yläkoulun aineenopettajille kaksi webinaaria. Näissä käsiteltiin nuorten, joilla on toimintarajoite, kohtaamia haasteita

ja keinoja, joilla opettajat voivat edistää yhdenvertaisuutta opetuksessaan.

Kansainvälistä yhteistyötä

Viestintä on ollut kiinteästi mukana kansainvälisessä yhteistyössä ja muista maista saatavan tutkimustiedon jalkauttamisessa CP-liittoon. Osallistuimme joulukuussa 2024 pohjoismaisen CP Norden -verkoston tapaamiseen Kööpenhaminassa. Verkoston tavoitteena on jakaa jäsenmaiden tutkimustietoa, kokemuksia ja ratkaisuja haasteisiin. Saimme matkaa varten apurahan Suomalais-tanskalaiselta kulttuurirahastolta, ja Tanskassa kuluista vastasi Elsass-säätiö. Vuoden 2025 CP Norden -tapaaminen järjestetään Helsingissä.

Maailman CP-päivänä järjestimme yhteistyössä Arcada ammattikorkeakoulun ja CPUP:n kanssa webinaarin, jossa kansainväliset puhujat jakoivat uusinta tutkimustietoa toimintakyvyn muutoksista, voimaharjoittelun merkityksestä ja uupumuksen hallinnasta.

Haasteita ja mahdollisuuksia

Viestinnän kenttä muuttuu jatkuvasti. Se vaatii meiltä kykyä kehittyä ja osaamista opastaa työntekijöitämme muun muassa uuden teknologian, kuten tekoälyn, vastuullisessa käytössä. Viestinnän resurssit ovat mahdollistaneet meille paremmat mahdollisuudet tukea työntekijöitämme muun muassa tapahtumamarkkinoinnissa ja verkkotapahtumien järjestämisessä.

CP-yhdistysten jäsenkyselyssä viestinnän merkitys nähtiin tärkeänä, ja viestintä sai erityistä kiitosta. Haluamme säilyttää kiitettävän tason jatkossakin.

Elisa Kaartinen, Lissu Kiviniemi

Verkkosivuillamme
vieraili

86 000
eri kävijää.

Verkkosivujamme
katseltiin

191 000
kertaa.

Oppaitamme ja
materiaalejamme
jaettiin tai ladattiin

7 874
kappaletta.

JÄSENYHDISTYSTEN TUKENA

Suomen CP-liiton 18 jäsenyhdistystä ympäri Suomea tarjoavat matalan kynnyksen vertaistukea ja järjestävät vapaaehtoisvoimin alueellisia tapahtumia toimintapiirimme ihmisille. Kolmen alueellisen työntekijämme yhdistyksille antama tuki pohjasi vuoden 2023 yhdistysten kehittämispäivillä sekä palautekyselyissä esille nousseista tarpeista.

Tarjosimme ohjausta, neuvontaa ja koulutusta sekä autoimme yhdistyksiä muun muassa sääntömuutoksissa, hallitustyöskentelyn kehittämisessä ja yhden yhdistyksen lakkautusprosessissa. Tuimme nuorten toiminnan käynnistämistä ja yhdistysten laajentumista uusille alueille. Autoimme yhdistyksiä myös sähköisten alustojen, jäsenrekisterien ja järjestöavustushakemusten kanssa, ja tarjosimme neuvontaa erilaisissa hallinnollisissa kysymyksissä. Vaikuttamistyön tukemiseksi rakensimme edelleen yhteistyötä OLKA-pisteiden kanssa.

Tukena tapahtumien järjestämisessä

Vuoden aikana järjestimme kasvokkain ja verkon välityksellä tapaamisia, jotka vahvistivat vertaistukea ja yhdistysten välistä yhteistyötä. Yhdistysten kehittämisviikonloput Helsingissä ja Siilinjärvellä keskittyivät hallitustyöskentelyn kehittämiseen ja turvallisen tilan periaatteiden vahvistamiseen. Osallistujat antoivat tapahtumista kiittävää palautetta ja kokivat saaneensa uusia työkaluja yhdistystoiminnan kehittämiseen.

Etätilaisuudet, kuten yhdistyskahvit ja ys-

tävänpäiväkahvit, mahdollistivat tiedon jakamisen ja vertaistuen etäyhteyksin. Vuoden aikana yhdistyskahveja järjestettiin 16 kertaa, ja niihin osallistui yhteensä 120 henkilöä. Etätapahtumien teemat vaihtelivat ajankohtaisista asioista ja tapahtumien suunnittelusta aina hyvinvoinnin edistämiseen ja voimavarojen vahvistamiseen.

Tuimme yhdistyksiä heidän omien tapahtumien, kuten jäseniltojen ja retkien, järjestämisessä. Alueellisista yhteistyötapahtumista hybridimuodossa järjestetty Sykettä syksyyn -tapahtuma kokosi yhteen 62 ihmistä, Oulussa järjestetty tapahtuma 57 ja Etelä-Saimaan CP-yhdistyksen 60-vuotisjuhlan yhteyteen järjestetty tapahtuma 65 osallistujaa.

Yhteistyöllä vastataan haasteisiin

Vuoden aikana yhdistystoiminnassa nousivat esille myös haasteet, kuten vapaaehtoisten määrän väheneminen, resurssipula ja toimijoiden ikääntyminen. Näistä huolimatta alueellisten suunnittelijoiden tarjoama tuki nähtiin merkittävänä tekijänä yhdistysten toiminnan jatkuvuuden turvaamisessa.

Tapahtumista ja yhteistyöstä saatu palaute korosti koulutuksen, yhteistyön ja vertaistuen keskeistä merkitystä. Kehittämisviikonloput ja alueelliset tapahtumat toivat yhdistystoimijoille lisää voimavaroja ja osaamista, ja osallistujat kokivat niiden vahvistaneen sekä heidän omia valmiuksiaan että yhdistysten toimintaa.

Vuosi 2024 osoitti, että Suomen CP-liiton työntekijäresurssit tuovat vakautta ja jatkuvuutta yhdistystoiminnan kehittämiseen. Hallitustyöskentelyn osaaminen ja yhdistysten välinen yhteistyö nousivat erityisen tärkeiksi yhdistystoiminnan vahvuudeksi ja keinoiksi vastata tulevaisuuden haasteisiin. Kokonaisuudessaan vuosi vahvisti yhdistystoiminnan merkitystä ja osoitti, että yhteistyö, koulutus ja tuki ovat avainasemassa yhdistysten tulevaisuuden rakentamisessa.

**Tuula Koivula,
Merja Partanen,
Teija Ritvanen**

JÄSENJÄRJESTÖAVUSTUS LISÄSI OSALLISUUTTA JA HYVINVOINTIA

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEAN jäsenjärjestöille kohdistettavien avustusten eli jäsenjärjestöavustusten tarkoituksena on lisätä yhdenvertaisuutta, tarjota osallisuuden ja osallistumisen mahdollisuuksia, edistää hyvinvointia ja ehkäistä syrjäytymistä.

Jäsenjärjestöavustuksen rooli osallisuuden edistämisessä toimintapiirimme ihmisten kohdalla on merkittävä, sillä monilla cp-yhdistyksillä ei ole riittäviä taloudellisia resursseja järjestää toimintaa, joka huomioi ihmistemme erityistarpeet. Neurologisista liikuntavammoista johtuvat toimintakyvyn rajoitteet estävät usein vaikeavammaisia henkilöitä osallistumasta esimerkiksi luontoretkiin tai kulttuuritapahtumiin.

Yhdistysten järjestämässä toiminnassa on huomioitava esteettömyys, saavutettavuus, avustajien tarve sekä kuljetusjärjestelyt, kuten invakaluston käyttö. Monella toimintapiirimme kuuluvalla ihmisellä ei ole sähköpostia, joten jäsenet tavoitetaan parhaiten postitse. Nämä asiat nostavat huomattavasti järjestettävän toiminnan kustannuksia. Avustuksen avulla yhdistykset pystyivät kuitenkin tarjoamaan monipuolisia osallistumismahdollisuuksia kohtuullisin kustannuksin.

Jäsenjärjestöavustusta myönnettiin jäsenyhdistyksille yhteensä 21 956 euroa, ja sitä jaettiin 16 yhdistykselle. Avustuksella saatiin järjestettyä 34 tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä 620 henkilöä. Säännöllistä toimintaa kuten liikuntaa ja kerhoja järjestettiin 78 kertaa, ja niissä oli osallistujia yhteensä 490. Yh-

distykset järjestivät muun muassa mökkeilyä, teatterikäyntejä, kesäretkiä ja ulkoilutapahtumia kuten grillailua. Muutama yhdistys hyödynsi avustusta säännöllisiin liikuntakerhoihin kuten kuntosali-, keilaus-, sähly-, boccia- ja lattiacurling-kerhoihin.

Yhdistysten alueelliset yhteistyötapahtumat, joita oli kolme eri alueella, mahdollistivat osalle yhdistyksistä juuri jäsenjärjestöavustuksen vuoksi. Yhteistyötapahtumista kaksi oli kasvokkaisia viikonlopputapahtumia ja yksi toteutettiin hybriditapahtumana illan aikana.

Avustus mahdollisti myös kolmen jäsenyhdistyksemme 60-vuotisjuhlat eri puolilla Suomea. Yhdistysten toiminnoissa huomioitiin aina esteettömyys ja kustannukset niin, että myös pienituloisten oli mahdollista osallistua.

Jäsenjärjestöavustuksen tavoitteena oli tarjota osallisuuden kokemuksia matalan kynnyksen toiminnan kautta sekä mahdollistaa sosiaalisten suhteiden luominen ja ylläpitäminen. Toiminta edisti yhdenvertaisuutta, vähensi yksinäisyyttä ja lisäsi sosiaalista hyvinvointia, tarjoten myös vertaistukea ja ymmärrystä osallistujien elämäntilanteisiin. Palautekyselyn tulokset osoittivat, että toiminta vastasi erinomaisesti tavoitteisiin. Osallistujat kertoivat tunteneensa kuuluvansa ryhmään, luoneensa uusia sosiaalisia suhteita ja saaneensa merkityksellistä vertaistukea. Erityisesti yhdessäolon, osallisuuden ja vertaistuen merkitys hyvinvoinnille nousi palautteissa esiin.

Teija Ritvanen

Jäsenjärjestö-
avustusta
myönnettiin

21 956
euroa.

Avustuksella
järjestettiin

34
tapahtumaa.

Tapahtumiin
osallistui

620
henkilöä.

YSTÄVIÄ JA YMMÄRRYSTÄ AIKUISILLE

CP-liiton aikuisille järjestämän toiminnan tarkoituksena oli mahdollistaa matalan kynnyksen tapaamispaikkoja vertaisten kanssa, vähentää yksinäisyyden kokemusta arjen rakenteita vahvistaen sekä tarjota mielekästä tekemistä ja osallisuuden kokemuksia niitä tarvitseville.

Toteutimme vuoden aikana 74 etäkokouksumista. Maanantaikahvila oli avoinna lähes viikoittain, ja kuukausittain kokoontuivat lievästi vammaisten sekä ihmisten, joilla on normaallipaineinen hydrokefalia, verkkovertaisyryhmät. Keskustelimme etätapaamisissa eri teemoista, kuten oman vamman vaikutuksista elämään ja osallistumiseen, ihmissuhteista sekä vammaan liittyvistä oireista ja niiden hoidosta. Järjestimme teemailtoja, joissa käsitteimme toimintapiirimme ihmisiä hyödyttäviä asioita, kuten kuntoutusta, rakon ja suolen toiminnan haasteita, matkailua ja retkeilyä. Järjestimme myös 72 tuntia -varautumiskoulutuksen, jossa osallistujat saivat tietoa, kuinka kotitaloudessa tulisi varautua poikkeustilanteiden varalle.

Järjestimme yhdeksän läsnäolotapahtumaa, joista erityisen tärkeäksi koettiin perinteiset, sata ihmistä yhteen koonneet Aikuistoiminnan kesäpäivät Imatralla. Tämän lisäksi toteutimme muun muassa kuuden kerran ryhmävalmennuksen, viikonloputapaamisen miehille sekä koulutuksen uusille vapaaehtoisille.

Yksilöneuvontaa ja ohjausta annoimme 149 kertaa (neuvontakertoja 1–3 per asiakas). Tärkeimmiksi teemoiksi nousivat omaan vammaan ja oireiden hoitoon liittyvät kysymykset, yksinäisyys ja vanhemmuuden tuki tilanteessa, jossa vanhemmalla on vamma.

Digitaitojen puutteet haasteena

Tavoitimme aikuisten toiminnassa 635 henkilöä, jolla on vamma. Etätoiminnan kautta mukaan tuli 69 ensikertalaista.

Suurin osa osallistujista oli 30–62-vuotiaita. Yli 63-vuotiaiden tavoittaminen on haastavaa, kun toiminta painottuu verkkoon. Ikääntyvät kaipaivat enemmän toimintaa omalle paikkakunnalle. Monella on haastei-

”Yksi suurimmista hyödyistä on kokemus siitä, ettei ole yksin. Toisten samankaltaisia kokemuksia läpikäyneiden tapaaminen antaa vahvan tunteen siitä, että muut ymmärtävät, mitä itse koen.”

”Olen saanut rohkeutta ja uskaltanut hakea kouluun, johon sitten pääsinkin! Ilman vertaisten tukea en olisi tähän ollut valmis.”

”Omat kivet ovat nyt kevyempiä kantaa. Kun kuulee toista, tulee omaan olemiseen uutta näkökulmaa.”

ta digilaitteiden käytössä. Lisäksi toimintakyvyn huononeminen ja avun saamisen vaikeus voi estää osallistumasta kauempana järjestettävään toimintaan.

Toimintaan haluttiin osallistua säännöllisesti, jopa viikoittain. Säännöllisellä osallistumisella koettiin olevan arkea rakentava ja kannatteleva merkitys.

Viestimme ajankohtaisista asioista aikuisille perustetuissa Facebook- ja Whats-App-ryhmissä. Ryhmät mahdollistivat myös vertaiskeskustelun ja oman näköisen vertaisverkoston rakentamisen tarjoamamme toiminnan ohella. Aikuisillemme tarkoitetuissa diagnoosipohjaisissa Facebook-ryhmissä oli yhteensä 1 023 henkilöä (cp-aikuiset 228, hydrokefalia 508 ja mmc 287). Cp-aikuisten WhatsApp-ryhmissä oli 64 jäsentä.

Vapaaehtoiset kannattelevat

Toiminnassa oli mukana 50 aktiivista vapaaehtoista. He toimivat vertaistukihenkilöinä, moderoivat Facebook-keskusteluja, suunnittelivat tapahtumien sisältöjä ja osallistuvat niiden toteuttamiseen. Paikallisyhdistysten aktiiveista koostuva aikuisvastaavaverkosto toimi linkkinä yhdistysten ja CP-liiton välillä. Toimintaa suunnitteli ja arvioi toimintapiiriin kuuluvista aikuisista koostuva kahdeksanjäseninen ai-

Aikuistoimintaan
osallistui

635
henkilöä.

Annoimme
yksilöneuvontaa

149
toimintapiirimme
ihmiselle.

Vertaistoimintaan
osallistuneista

93 %
koki yksinäisyytensä
vähentyneen.

kuistoimikunta, joka kokoontui kolme kertaa.

Vapaaehtoistoimijat ovat tärkeää pääomaa toiminnan suunnittelussa, kokemuksen jakamisessa ja kahdenkeskisessä tukemisessa. Järjestimme vapaaehtoisten peruskoulutuksen, jonka tuloksena saimme toimintaan seitsemän uutta vapaaehtoista kokemusasiantuntijaa. Vapaaehtoiset ovat aktiivisia, ja heillä on halu olla mukana kehittämässä toimintaa myös jatkossa.

Yksinäisyys väheni

Toiminnan tavoitteena oli vertaistoimintaan osallistuneiden jaksamisen parantuminen, yksinäisyyden väheneminen sekä tiedon ja toimintavalmiuksien lisääntyminen. Tavoitteena oli myös, että sotealan opiskelijoiden tieto vammoista ja niiden vaikutuksista lisääntyy.

Asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin. Ver-

taistoiminnan tuloksellisuuskyselyyn vastanneista 373 henkilöistä 89,5 % koki jaksamisen parantuneen ja 92,8 % kertoi yksinäisyyden kokemuksen vähentyneen osallistumisen myötä. 94,6 % vastaajista koki tiedon lisääntyneen ja omien toimintavalmiuksiensa vahvistuneen. Toiminta on tarjonnut mahdollisuuksia ystävyysuhteiden solmimiseen ja oman näköisen vertaisverkoston luomiseen. 96,4 % vastanneista tutustui uusiin ihmisiin ja 97,9 % sai vertaistukea muilta osallistujilta.

Osallistuminen on antanut ymmärrystä, uusia taitoja ja voimaa käsitellä omaa vammaisuutta. Kokemukset, jotka olivat aiemmin tuntuneet hankalina haasteina, olivat muuttuneet ajatuksissa arvokkaiksi resursseiksi, jotka hyödyttävät sekä itseä että muita. Into pitää parempaa huolta itsestä oli vahvistunut.

Heidi Huttunen

NUORTEN OMA TOIMINTA

Nuorten toiminnan tavoitteena oli tarjota 13–29-vuotiaille innostavia matalan kynnyksen mahdollisuuksia kokea osallisuutta, saada tarvitsemaansa tukea ja löytää uusia ystäviä. Toiminta keskittyi nuorten omien toiveiden kuulemiseen ja merkityksellisten kokemusten luomiseen. Jokainen osallistuja sai tilaisuuden olla oma itsensä ja oppia uusia taitoja turvallisessa ja kannustavassa ympäristössä.

Mojjalan kurssikeskuksessa Hattulassa järjestetty vertaistukiviikonloppu keräsi kymmenen nuorta yhteen. Viikonlopun aikana nuoret saivat vertaistukea, rohkaisua arjen itsenäistymiseen ja oivalluksia oman hyvinvoinnin merkityksestä erityisesti liikkumisen kautta. Palautteet olivat erinomaisia: uudet ystävät, vertaisten tapaaminen ja oman äänen kuuleminen koettiin arvokkaiksi voimavaroiksi arjen haasteisiin.

Nuorten WhatsApp-ryhmät ovat osoittaneet erinomaisiksi yhteydenpitokanaviksi nuorten kesken sekä toimivat liiton toiminnan tiedottamisessa nuorille. Alle 18-vuotiaiden ryhmässä oli 35 nuorta ja nuorten aikuisten ryhmässä 34. Näissä ryhmissä jaettiin tietoa toiminnasta, kuten vertaistukiviikonlopuista, ja mahdollistettiin verkostoituminen sekä keskustelu muiden nuorten kanssa. Nuorten WhatsApp-ryhmässä vaihdettiin vuoden aikana ennätykselliset 1402 viestiä!

Järjestimme yhden etätapaamisen jäsenyh-

”Tapaamisia on tärkeä järjestää, sillä vertaisten näkeminen on merkittävä voimavarojen lisääjä arjen haasteiden keskellä.”

”Tosi antoisa ja hyvä viikonloppu. Sai muuta ajateltavaa ja pääsi pois arjesta.”

”Viikonlopussa oli vahva ME-henki!”

distysten nuorisovastaaville ja olimme mukana Nuorisoyhteistyö Seitin ohjausryhmässä. Toiminnan suunnittelijan sijainen työskenteli alkuvuoden 2024, mutta syksyllä toimintaa oli haastavaa toteuttaa ilman työntekijää.

Haasteita ja onnistumisia

Nuorten toiminnan järjestämisessä on monia haasteita. Osa nuorista kaipaa runsaasti tukea ja rohkaisua osallistumiseen ja esimerkiksi matkustamiseen julkisilla liikennevälineillä.

Pitkäjänteinen työ nuorten osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemusten lisäämiseksi on kuitenkin välttämätöntä. Onnistumiset, kuten uudet ystävyysuhteet ja positiivinen palaute toiminnasta osoittavat, että työllä on suuri merkitys nuorille. Osallisuus lisää merkityksellisyyden kokemuksia ja toivoa tulevaan.

Virpi Peltomaa

LIIKUNNAN ILOA JA ELÄMYKSIÄ

Liikuntatoimintamme tarkoituksena oli herättää innostusta liikkumaan arjessa, tarjota elämyksiä liikunnan ja luonnon parissa sekä tietoa soveltavan liikunnan mahdollisuuksista.

Järjestimme kaikenikäisille kohderyhmämme ihmisille monipuolista liikunnallista etä- ja lähitoimintaa.

Tarjosimme kerran kuussa maksuttoman ja kaikille soveltuvan etäasahitunnin. Järjestimme luontoviikonlopun Peurungassa yhteistyössä Paralympiakomitean kanssa sekä Yhdenvertaisesti luontoon -liikuntatapahtuman Liesjärven kansallispuistossa ja Vauhtia rinteessä -päivän Sappeessa Kehitysvammaisten Tukiliiton kanssa. Lisäksi toteutimme talvisen toimintapäivän Kasurilassa Siilinjärvellä yhteistyössä liiton perhetoiminnan kanssa. Sappeessa ja Kasurilassa oli mahdollisuus kokeilla soveltavaa alppihiihtoa ja lumilautailua hiihdonopettajan tuella. Lisäksi tuimme yhdistysten liikuntatoimintaa liikuntavastavien verkoston kautta.

Toimintaamme osallistui vuoden aikana 131 henkilöä. Liikuntatoiminta tarjosi osallistujille iloa, uusia elämyksiä sekä tietoa soveltavan liikunnan mahdollisuuksista ja apuvälineistä niin sisä- kuin ulkoliikuntaankin. Monet saivat innostusta jatkaa liikkumista ja kokivat vertaistuen voimaannuttavaksi.

Lapsiperheiden liikuntatapahtumat mahdollivat kynnystä harrastaa yhdessä perheenä. Palautteissa korostuivat perheiden yhteiset ilon ja onnistumisen hetket sekä rohkaistuminen kokeilemaan uusia liikuntamuotoja. Joillakin lapsilla oli koululiikunnasta kielteisiä kokemuksia esimerkiksi siksi, etteivät he olleet päässeet kokeilemaan talviurheilua muiden koululaisten kanssa. Vertaistuki perheiden kesken auttoi keskustelemaan lasten kanssa erilaisuudesta, erityislasten tarpeista

”Talvinen liikuntapäivä oli hieno kokemus, näkee lapsen kehityksen ja tulee uusia yhteisiä onnistumisia. Uskaltaa helpommin kokeilla muutakin yhdessä”

ja keinoista osallistua liikuntaan.

Etäasahi toi osallistujien arkeen rentouttavia liikkeitä, jotka auttoivat spastisen kehon rentouttamisessa ja hermoston rauhoittamisessa hengityksen avulla. Harjoitukset tarjosivat mahdollisuuden pysähtyä ja lisätä hyvinvointia osana päivittäistä elämää.

Webinaareja ja podcasteja

Järjestimme Lihastautiliiton kanssa kaksi koululiikuntaan liittyvää webinaaria ammatilaisille, joissa lisäsimme tietoa yhdenvertaisen koululiikunnan toteuttamisesta, kuten soveltavasta liikunnasta ja apuvälineistä. Monet liikuntalajit ovat sovellettavissa – kyse on ennen kaikkea asenteista ja käsityksistä, mitä liikunta on tai mitä koulun liikuntatun-
tien tulisi sisältää.

Toteutimme Lihastautiliiton kanssa kaksi podcastia. Ensimmäisen podcastissa käsitelimme yhdenvertaista koululiikuntaa CP-liiton nuorten sarjakuvapajaan osallistuneen nuoren kanssa ja toisessa pohdimme, miten cp-vammaan liittyvä uupumus tulisi huomioida soveltavassa koululiikunnassa.

Yhdenvertaisten liikuntamahdollisuuksien edistäminen vaatii kohderyhmämme haasteiden ja tarpeiden esiin tuomista, jotta asenteet ja yhteiskunnan rakenteet muuttuvat niin, että liikunnallinen elämäntapa ja harrastaminen ovat mahdollisia kaikille ihmisille.

Virpi Peltomaa

ILON HETKISTÄ VOIMIA ARKEEN

Lapsiperhetoiminta käynnistyi täydessä laajuudessaan vasta elokuussa, kun CP-liiton Voimavarana perhe -hankkeen työntekijä palkattiin hankkeen päättyessä lapsiperhetoiminnan suunnittelijan tehtäviin.

Tavoitteenamme oli tarjota toimintaa, joka tukee perheiden hyvää arkea, luottamusta tulevaan sekä arjessa jaksamista. Erityisesti nuoruusiässä, kun sosiaaliset suhteet ja identiteetin muodostuminen ovat keskiössä, vamman aiheuttamat fyysiset rajoitteet voivat johtaa erilaisuuden tunteeseen ja haasteisiin sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Siksi kohdistimme vertaistuellista ja tietoa neurologisen liikuntavamman liitännäisistä lisäävää toimintaa erityisesti perheille, joissa nuorella on cp-vamma, mmc tai hydrokefalia.

Lisäksi halusimme varmistaa, että perheet saavat tarvitsemansa tiedon oikeaan aikaan. Näin he voivat navigoida muuttuvassa lainsäädännössä ja saada tarvitsemansa palvelut.

Tukea perheille, tietoa ammattilaisille

Toteutimme kaksi vertaisviikonloppua, vanhempien yhteisen saunaillan sekä kolme etävertaisiltaa. Annoimme yksilöllistä ohjausta ja neuvontaa sekä toteutimme kaksi vanhemmille suunnattua webinaaria.

Luennoimme Uuden lastensairaalan (HUS) fysioterapeuteille ja Tampereen yliopistollisen keskussairaalan (Tays) lastenneurologian poliklinikan tiimille perheiden hyvinvoinnista ja vamman vaikutuksista etenkin nuorten arkeen. Kohtasimme ja jaoimme tietoa ammattilaisille ja perheille myös OLKA-pisteillä Uudessa lastensairaalassa ja Taysissa.

Osallistuimme Järjestöjen perhekeskus-verkostoyhteistyöhön, Lastenneurologipäiville, vuoden 2025 järjestöjen sosiaaliturvaoppaan päivittämiseen, Vammaisfoorumin lasten ja nuorten työryhmään, Neurologipäiville, Vammaistutkimuksen päiville sekä kuuluimme Tikoteekin johtoryhmään.

Annoimme ohjausta ja neuvontaa 13 henkilölle yhteensä 16 kertaa. Kohtasimme toiminnan puitteissa yhteensä 186 ihmistä, joista

46 oli toimintapiiriin kuuluvaa alle 18 -vuotiaita lasta tai nuorta ja 140 vanhempaa tai läheistä. Kohtasimme yhteensä 160 lapsiperhepalveluiden ammattilaista.

Ulkoilua ja apua rentoutumiseen

Vertaisviikonlopuissamme pyrimme lisäämään perheiden ymmärrystä vammojen vaikutuksista arkeen ja osallisuuden mahdollisuuksiin yhteisen toiminnan lomassa. Tarkoituksena oli, että vertaistoiminnan kautta saatava tuki ja jaetut ilon hetket antavat perheille voimaa arkeen.

Ensimmäinen vertaisviikonloppu sisälsi majoituksen kylpylässä ja toimintapäivän läheisessä hiihtokeskuksessa. Se järjestettiin yhdessä CP-liiton liikuntatoimen ja Kehitysvammaisten Tukiliiton Malike-toiminnan kanssa ja kohdennettiin perheille, joissa lapsi tai nuori tarvitsee paljon apua ja tukea. Tarkoituksena oli mahdollistaa koko perheelle yhteinen kokemus saavutettavien ul-

koaktiviteettien merkeissä.

Vanhempien kokemuksen mukaan lapsille oli tärkeää kokea itsensä osaksi ryhmää, jossa he voivat jakaa kokemuksia muiden samantyyppistä arkea elävien kanssa. Lisäksi lasten onnistumisen kokemukset ja uusien välineiden kokeileminen antoivat heille iloa ja itseluottamusta.

Toinen vertaisviikonloppu toteutettiin risteytyä Tukholmaan ja kohdennettiin perheille, joissa lapsella tai nuorella on hemiplegia. Risteyty tarjosi perheille mahdollisuuden irrottautua arjesta. Palautteiden perusteella yhteinen diagnoosi ja vertaisryhmä ympärillä tekivät osallistumisesta helppoa ja voimauttavaa.

Vanhempien toiveesta tarjosimme syksyllä rennon saunaillan. Valitettavasti haasteita osallistumiselle tuotti se, ettemme pystyneet tarjoamaan saunan ajaksi lastenhoitoa ja osallistujamäärä jäi siksi alhaiseksi.

Lisäksi järjestimme kaksi verkossa toteutettua Vertaistuen tarinoita -iltaa vanhemmille sekä uutena kokeiluna työpajan, jossa opettelimme hermostoa rauhoittavan vagushermodiksettelyn. Etenkin työpaja sai positiivisen vastaanoton ja aihe koettiin merkitykselliseksi, sillä vanhemmat kokivat saaneensa hyödyllisiä oppeja, joita voivat käyttää arjessa lapsensa hyvinvointia tukemaan. Työpaja tarjosi myös rentoutumisen mahdollisuuden, mikä teki siitä erityisen arvokkaan kiireisen arjen keskellä. Suurin osa työpajaan osallistuneista aikoo hyödyntää oppimaansa sekä oman että lapsensa hyvinvoinnin tukena.

Webinaarien aiheina olivat uusi vammaispalvelulaki ja lapselle laadittava kuntoutussuunnitelma. Kaikki webinaarin palautteisiin vastanneista kokivat webinaarien lisäarvon heidän ymmärrystään aiheesta ja voivansa hyödyntää webinaareissa saatuja tietoja arjessaan tai työssään.

Yksilöllisessä ohjauksessa nousivat esiin vanhemmuuden tuki sekä lapsen tarvitsemat palvelut ja tukitoimet.

Vertaistuki kannattelee

Vanhempien oman hengähdyshetken tarpeen lisäksi lapsen vammaan perustuva

vertaisuuden kokemus osoittautui perheille tärkeäksi. Toiminnassa nousevat toistuvasti esiin perheiden kokemat arjen haasteet, kuten ruuhkavuosien kiire, riittämättömyyden tunne ja väsymys. Myös pelkästään vanhemmille järjestetyille toiminnalle olisi tarvetta.

Etätoiminnassamme vanhemmilla oli tilaisuus jakaa kokemuksiaan, oppia uusia selviytymiskeinoja ja saada vertaistukea. Perheet iloitsivat mahdollisuudesta kohdata muita samankaltaisessa tilanteessa olevia. Etätoiminta näyttäytyy vahvana osana CP-liiton lapsiperhe-toimintaa, ja olemme oppineet vuonna 2024 uusia innostavia etätoteutustapoja.

Toiminnassamme matalan kynnyksen osallistuminen mahdollistui erityisesti saavutettavien aktiviteettien ja etätoiminnan kautta. Esteetön toimintamme tarjosi perheille tilaisuuden nauttia vammattomille tavanomaisista vapaa-ajan toiminnoista kuten kylpylä- tai hiihtokeskusaktiviteeteista ilman perheidemme arkea kuormittavia erityisjärjestelyjä, kuten kalliiden apuvälineiden hankkimista.

Sanna Tuisku-Lehto

VERTAISTUKEA JA OSALLISUUTTA

Sosiaalisen valmennuksen tarkoituksena oli toimijuuden ja osallisuuden vahvistuminen vertaisuuden tuomien voimavarojen avulla.

Järjestimme toimintavuoden aikana yhteensä 12 kurssia. Toteutimme etätoimintana nuorten työllisyysillan yhteistyössä Työelämäfoorumi 2024 kanssa ja kuntoutuksen teemaillan yhteistyössä CP-liiton aikuistoiminnan kanssa. Lisäksi tarjosimme akuutteihin ongelmiin, sosiaaliturvaan ja kuntoutukseen liittyvää yksilöllistä tukea, ohjausta ja neuvontaa puhelimitse ja sähköpostitse.

Osana CP-liiton vaikuttamistyötä pidimme eri kohderyhmille alustuksia cp-oireyhtymään, mmc:een ja hydrokefaliaan liittyvistä toimintarajoitteista ja palvelutarpeista. Tarkoituksena oli lisätä tietoisuutta toiminnastamme sekä sote- ja opetusalan ammattilaisten ymmärrystä toimintapiiriimme kuuluvista vammoista ja niiden vaikutuksesta elämään.

Kasvokkaiseen ryhmätoimintaan osallistui 218 ja etätoimintaan 29 toimintapiiriin kuuluvaa henkilöä. Yksilöllistä neuvontaa annoimme 43 henkilölle. Webinaareissa ja verkostoissa pitämämme alustukset tavoittivat 41 julkisen sektorin sote-ammattilaista (sosiaalityöntekijä, terveydenhuolto ja Kela). Lisäksi kohtasimme 17 sote-ammattilaista yksilöllisessä yhteydenpidossa ja yhteistyöpalavereissa. Perehdytimme toimintarajoitteisiin, osallisuuteen ja avustamiseen yhteensä 65 ammattilaista, jotka työskentelivät kursseilla avustajina, lähityöntekijöinä, ohjaajina ja vastuuhenkilöinä.

CP-liiton toiminnasta ja muista ajankohtaisista asioista kerroimme yhdessä perhetoiminnan suunnittelijan ja CP-liiton viestinnän kanssa toimittamassamme Perheposti-uutiskirjeessä, joka ilmestyi 2024 aikana kymmenen kertaa. Keskiarvoinen lukijamäärä oli 300 per uutiskirje.

Tuen tarpeet vaihtelevat

Sosiaalisen valmennuksen perustavoitteena on vahvistaa toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden osallisuutta ja toimijuutta perheeseen, lähiyhteisössään ja yhteiskunnassa.

Perhekurssille (neljä kurssia) hakeutumisen

"Hartiat ovat pudonneet alaspäin ja olo on rennompi ja luottavaisempi. Intoa jatkaa taistelua on tullut hitusen lisää. Toivotonmuus ja loputon väsymys on poistunut, ainakin hetkeksi. Hymy on löytynyt takaisin."

Perhekurssille osallistuneen vanhemman palaute

syyt painoutuivat eri ikävaiheissa olevien lasten perheissä hieman eri tavoin. Pienten lasten perheillä keskiössä olivat vanhempien jaksaminen, vertaistuki ja arjen hallinta. Kouluikäisten perheissä haluttiin keskittyä lapsen minäkuvan tukemiseen, perhesuhteisiin ja sisaruuteen sekä koulunkäynnin asioihin. Yläkouluikäisillä ja vanhemmilla tarpeet liittyivät nuoren itsenäistymiseen, murrosiän haasteisiin, sosiaalisiin taitoihin ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden muodostamiseen.

Perheiden viikonloppukurssille (kolme kurssia) hakeuduttiin kohtaamaan vanhemman oman vamman tai lapsen diagnoosin perusteella samassa tilanteessa olevia ja keräämään voimavaroja vertaisten seurassa.

Nuorten ja nuorten aikuisten yksilökurssille (kaksi kurssia) osallistuneet kaipasivat kaveria, keskustelua ja yhteisöllisyyden tunnetta. Nuorilla aikuisilla toiveet liittyivät yksinäisyyden vähentämiseen, itsenäisyyden vahvistamiseen sekä tarpeeseen keskustella tulevaisuuden suunnitelmista ja aikuistumiseen liittyvistä haasteista.

Aikuisten yksilökurseille (kolme kurssia) osallistujat tulivat löytämään vertaistukea ja ystäviä, kehittämään itseään sekä rauhoittamaan mieltään ja arjen kuormitustaan.

Kurssilaiset kokivat tulleen hyväksytyksi

Tuloksellisuuskyselyyn vastasi yhteensä 105 henkilöä. Avointen palautteiden perusteella toiminta tarjosi osallistujille mahdollisuuden jakaa kokemuksiaan, saada uutta tietoa, vahvistaa sosiaalisia taitojaan sekä löytää uusia keinoja arjen haasteiden hallintaan. Samalla oli mahdollista levätä, hengähtää ja tuntea itsensä hyväksytyksi omana itsenään.

Työskentely kurseilla koettiin pääosin positiivisena ja antoisana. Teemojen koettiin tarjoavan ainutlaatuisia ja antoisia kokemuksia sekä kurssilaisille että työntekijöille. Työ oli kuormittavaa, mutta hyvä johtajuus ja yhteishenki tukivat haasteista selviytymistä. Kriittisiä tekijöitä ovat työntekijäresurssien riittävyys, työnjaon selkeys sekä hyvin suunniteltu ja aikataulutettu kurssiohjelma.

Perhekurssit toteutettiin Eurajoen kristillisellä opistolla, osittainen perhekurssi Liikuntakeskus Pajulahdessa, ja vertaisviikonloput Kunnonpaikassa Kuopiossa, Kunnonlähteellä Kankaanpäässä sekä Härmän kylpylässä Ylihärmässä. Nuorten kurssi toteutettiin liris-keskuksessa Helsingissä. Nuorten aikuisten kurssi ja kaikki aikuisten kurssit järjestettiin Moijalan kurssikeskuksessa Hattulassa.

Päivi Ritvanen

**Kasvokkaiseen
ryhmätoimintaamme
osallistui**

218
henkilöä.

**Järjestimme
vuoden aikana**

12
kurssia.

"Lyriikoiden kirjoittamista, luonnossa olemista, uusiin ihmisiin tutustumista, lemmiin hullaantumista, sekoilua..."

Kurssille osallistunut nuoren palaute kysymykseen, mitä kurssilla tehtyjä asioita voisi jatkaa myös kotona

PERHELOMITUSTOIMINTA HELPOTTAA VANHEMPIEN ARKEA

Perhelomitustoiminnan tavoitteena oli tukea perheiden jaksamista, vahvistaa parisuhdetta ja tarjota lapsille turvallisia kokemuksia olla muiden hoidossa. Erityislasten vanhemmilla on muita suurempi riski vanhemmuuden uupumiseen, sillä lapsen hoito ja avustaminen vaativat paljon resursseja. Tällaisessa tilanteessa perheet voivat jäädä ilman lähiverkoston tukea ja tuntea olonsa yksinäisiksi.

Myönsimme vuoden aikana perhelomitusta 26 perheelle, joissa lapsella oli cp-vamma, mmc tai hydrokefalia, eikä perhe ollut omaishoidon tuen piirissä. Hakemuksia saapui yhteensä 59 kappaletta, ja lomituspäiviä kertyi yhteensä 229 vuorokautta. Lomituspalveluja käyttäneissä perheissä oli yhteensä 113 henkilöä. Perheille oli mahdollista myöntää lomitusta enintään 12 vuorokautta, ja lomittajalle maksettiin korvauksena 170 euroa vuorokaudelta. Suurin osa perheistä haki lomitusta vanhempien loman mahdollistamiseksi. Perhelomitusta hakeneiden perheiden määrä pysyi melko samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Perheet, jotka eivät kuulu omaishoidon tuen piiriin, ovat usein tilanteessa, jossa he eivät saa lainkaan tukea lapsen hoitamiseen julkiselta puolelta. Tämän vuoksi perhelomitustoiminnan mahdollisuus koettiin erittäin tärkeäksi arjen helpottamiseksi ja perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi.

Palautteiden mukaan toiminnasta hyötyi koko perhe. Vanhemmat saivat irtioton arjesta ja levähtää hetken. Hengähdystauon ansiosta vanhemmat kokivat voimavarojensa lisääntyneen ja elämänlaatunsa parantuneen.

"Olemme niin tyytyväisiä. Kynnys pyytää apua on pienempi, kun on tarjota auttavalle jotakin vastinetta avusta."

"Lapseni on tosi iloinen koska pääsee toteuttamaan uusia asioita lomittajan kanssa ja tekemään eri asioita kuin esimerkiksi äidin kanssa."

"Lapsen kasvaessa koen tämän entistä tärkeämmäksi."

"Kiva huomata, että lapsi jää mielellään lomittajan hoitoon, vaikka jo teini-ikä lähestyy."

Samalla he saivat tilaisuuden vahvistaa parisuhdettaan ja viettää aikaa yhdessä perheen muiden lasten kanssa.

Vanhemmille voi olla haastavaa luopua lapsen hoitovastuusta edes hetkeksi, mutta perhelomitustoiminta kannusti jättämään lapsen turvallisesti toisen luotettavan aikuisen hoidettavaksi. Lisäksi koettiin tärkeänä, että lapsi, jolla on vamma, oppii pärjäämään myös muiden kuin perheenjäsenten kanssa.

Perhelomitustoiminta lisäsi vanhempien luottamusta siihen, että apua on saatavilla, eikä heidän tarvitse selviytyä kaikesta yksin. Tällaiset kokemukset ovat erityisen arvokkaita aikana, jolloin vanhempien uupumus on yhä yleisempää.

Virpi Peltomaa

Lomitusta
saaneissa perheissä oli

113

lasta ja aikuista.

Lomitusta
tarjosi

30

lomittajaa.

Lomitusta
toteutettiin

229

vuorokautta.

AVUSTAJAPALVELU MAHDOLLISTAA OSALLISUUDEN TOTEUTUMISTA

Avustajapalvelulla tuimme toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten yhdenvertaisen osallisuuden mahdollisuuksia. Tavoitteena oli vahvistaa osallistumisen mahdollisuuksia ja yhteisöllisyyden kokemuksia, kuten esimerkiksi osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan tai harrastuksiin, kun hyvinvointialue ei ollut myöntänyt riittävästi avustajatunteja.

Avustajapalvelua voitiin myöntää yhdelle ihmiselle korkeintaan 70 tuntia vuodessa. Maksoimme avustajalle palkkion tehdystä työstä. Avustajatunteja käytettiin yhteensä 1 733 tuntia. Hakemuksia tuli yhteensä 60, ja myönteisiä päätöksiä tehtiin 56. Avustajapalvelua myönnettiin 36 eri henkilölle.

CP-liiton avustajapalveluun käytettiin liiton yleisavustusta. Informoimme hakijoita hakemaan ensisijaisesti vammaispalvelulain mukaista hyvinvointialueen järjestämää henkilökohtaista apua.

Avustajapalvelu on sitä käyttäville henkilöille tärkeä lisä, joka mahdollistaa osallisuuden toteutumisen. Avustajapalvelun avulla pystyi esimerkiksi harrastamaan tai lähtemään matkalla, johon muutoin ei olisi ollut mahdollisuutta. Jollekin henkilöille avustajapalvelu antoi mahdollisuuden saada omille vanhemmilleen vapaata

”Avustajan mukana olo mahdollisti osallistumisen, irtioton arjesta ja onnistumisen.”

Avustajapalvelua käytettiin

CP-liiton tai yhdistyksen toimintaan osallistuminen	5
Harrastaminen	8
Matka	25
Muu	4
Omaisien osallistumisen harrastus- ja virkistystoimintaan...	1
Tapahtumassa avustaminen	6
Vapaa-ajan toimintaan osallistuminen.....	7
yhteensä	56

avustamisesta. Avustajapalvelua käyttäneet henkilöt kokivat, että osallistumismahdollisuuksien lisääntymisen myötä sai irtioton arjesta, voimavaroja ja pystyi toteuttamaan itseään kiinnostavia asioita. Heidän jaksaminen lisääntyi ja yksinäisyys väheni.

Virpi Peltomaa

MIELEKÄSTÄ JA TURVALLISTA ARKEA

Suomen CP-liitto ry:n palvelutoiminta koostuu asumispalveluista, päivätoiminnasta, henkilökohtaisen avun palveluista sekä Puhetupakeskuksesta.

Asumisen ja päivätoiminnan tavoitteena on luoda turvallista ja mielekästä arkea aikuisille asiakkaillemme. Puhetupakeskuksessa tuotetaan tulkkauspalveluja puhevammaisille henkilöille sekä kommunikaatio-opetusta ja ohjausta puhevammaisille henkilöille ja heidän läheisilleen.

CP-liitolla on kaksi asumisyksikköä: Laajasalon palveluasunnot Helsingissä ja Halisten palveluasunnot Turussa. Tarjoamme laadukasta ja turvallista asumista pienissä kodinomaisissa yksiköissämme. Päivätoimintamme sijaitsee Malmilla Helsingissä vuonna 2020 uusituissa tiloissa. Tavoitteenamme on tukea asiakkaiden arkea ja luoda osallisuutta.

Oppilaitosyhteistyöstä työntekijöitä

Asumisen ja päivätoiminnan henkilöstö koostuu sosiaali- ja terveysalan ammattilaisista, joiden lisäksi sijaisina toimivat esimerkiksi alan opiskelijat. Henkilöstön rekrytoinnissa onnistuttiin hyvin vuoden 2024 aikana. Henkilöstön saatavuutta on parantanut tiivis oppilaitosyhteistyö niin Helsingin kuin Turunkin toimipisteissä. Erityisesti teimme yhteistyötä ammattiopisto Liven Leppävaaran lähihoitajaopiskelijoiden kanssa.

Kilpailutukset turvaavat toimintaa

Toimintaympäristön muutokset vaikuttivat asumisen ja päivätoiminnan vuoden 2024 toimintaan.

Asumisen ja päivätoiminnan tuottamisen edellytyksenä on osallistuminen kilpailutuksiin, mikä varmistaa uusien asiakkaiden saamisen palveluihin. Tämän lisäksi kilpailutukset ohjaavat asumisen ja päivätoiminnan palveluiden sisältöä.

Helsingin kaupungin Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala avasi toukokuussa 2024 tarjouskilpailun vammaisten asumispalveluista sekä vammaisten työ- ja päivätoiminnasta.

Suomen CP-liitto ry valittiin palveluntuottajaksi sekä vammaisten asumispalveluihin että päivätoimintaan. Halisten palveluasunnot on valittu Varsinais-Suomen hyvinvointialueen vammaispalvelulain mukaisen palveluasumisen kilpailutuksessa palveluntuottajaksi ajalle 1.4.2023–31.3.2025 ja lisäksi hyvinvointialue otti vuoden option käyttöön ajalle 1.4.2025–31.3.2026.

Yksiköissä on jouduttu tekemään pakollisia hankintoja, jotka ovat lisänneet kustannuksia, mutta parantaneet asiakastyön laatua ja työn sujuvuutta sekä työturvallisuutta. Työvaatteet uusittiin kaikissa yksiköissä. Tämän lisäksi Halisten palveluasuntojen asiakaskutsujärjestelmä vaihdettiin ajanmukaiseksi ja yhteneväksi Laajasalon palveluasuntojen kanssa. Päivätoiminnassa on puolestaan uusittu asiakkaiden ohjaamisessa käytettävää elektroniikkaa ja korjattu kesäkuukausien lämpöhaittaa yksikössä.

Asiakaspaikkojen hidas täyttyminen, palkkakustannusten nousu ja pakolliset hankinnat ovat vaikuttaneet palvelutoiminnan tulokseen heikentävästi.

Heidi Boman

LAAJASALON PALVELUASUNNOT

Tarjoamme vammaispalvelulain mukaista ympärivuorokautista palveluasumista 11 vaikeavammaiselle asiakkaalle Helsingin Laajasalossa. Asumisyksikkömme sijaitsee tavallisessa kolmikerroksisessa kerrostalossa lähellä hyviä palveluita ja luontoa. Asiakkaamme ovat 37–70-vuotiaita.

Laajasalossa kuukausittaiset asukaskokoukset ja viikoittaiset asukastapaamiset ovat muotoutuneet tärkeäksi osaksi yksikön arkea. Asukastapaamisissa pelailimme, keskustelimme ja vietimme yhdessä juhlapyhiä ja asiakkaiden merkkipäiviä. Varsinkin juhlapyhien yhdessä viettäminen on ollut merkityksellistä asukkaillemme. Osa asiakkaistamme kävi päivisin päivä- tai työtoiminnassa. Tiivistimme oppilaitosyhteistyötä ja meillä oli opiskelijoita työelämäjaksoilla lähes koko vuoden.

HALISTEN PALVELUASUNNOT

Halisten palveluasunnot Turussa tarjoaa vammaispalvelulain mukaista ympärivuorokautista palveluasumista viidelle aikuiselle vammaiselle henkilölle. Asunnot sijaitsevat viihtyisässä yksikerroksisessa tiilitalossa rivitaloalueen keskellä. Tämän lisäksi asumisyksikköön on kuulunut yksi kevyemmän tuen asunto, niin sanottu satelliittiasunto. Tarjoamme myös vammaispalvelulain mukaista henkilökohtaista apua vammaisille henkilöille ostopalvelumallilla. Nuorin asiakkaistamme oli 24- ja vanhin 72-vuotias.

Kuukausittaiset asukaskokoukset ovat tärkeä osa yksikön toimintaa. Asiakkaat ja läheiset ovat olleet tyytyväisiä toimintaan. Halisten henkilöstö järjesti asukkaille kesäretken Hirvensaloon Orinimen majalle, missä grillattiin, kalastettiin ja pelattiin mölkkyä. Retki oli onnistunut ja sen toivottiin muodostavan jokavuotiseksi traditioksi. Hali-Berni-koirat kävivät ilahduttamassa asiakkaita vuoden aikana kahdesti.

CP-liiton
asumispalveluissa oli

15
asukasta.

Asukkaiden
keski-ikä oli

51
vuotta.

Laajasalossa
palveluasuntojen
henkilöstömitoitus oli

1,18

Halisten
palveluasuntojen
henkilöstömitoitus oli

1,43

Asumis-
palveluissamme
työskenteli
säännöllisesti

35
työntekijää.

PÄIVÄTOIMINTA

Järjestämme arkisin vammaispalvelulain mukaista päivätoimintaa vaikeavammaisille aikuisille Helsingin Malmilla. Päivätoimintamme on tavoitteellista, ja tarjoaa mielekästä ja monipuolista toimintaa.

Päivätoiminnan tarkoitus on edistää osallisuutta ja sosiaalista vuorovaikutusta sekä tukea itsenäisessä elämässä suoriutumista. Ohjelmaan on kuulunut muun muassa seura-pelejä, keskustelua sekä kädentaitoja ja tutustumista eri maiden taiteeseen ja kulttuuriin. Kansainväliset juhlapäivät näkyivät arjessamme niin koristeina kuin juhlapäivien mukaisina tarjoiluina.

Asiakkaidemme keski-ikä päivätoiminnassa oli 46 vuotta. Nuorin asiakkaamme oli 19-vuotias ja vanhin 64-vuotias. Asiakkaita meillä oli yhteensä 26. Keskimäärin päivätoiminnassa kävi päivittäin 9–13 asiakasta. Suurin osa asiakkaista (16) oli Helsingistä. Asiakkaita oli myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta (4), Vantaan ja Keravan

hyvinvointialueelta (2), Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta (2) ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelta (1). Vuoden 2024 aikana päivätoiminnassamme aloitti yksi kaksi uutta asiakasta.

Asiakkaat ovat olleet toimintaan tyytyväisiä. Pidimme asiakkaiden kanssa osallistujakokouksia, joissa kävimme läpi palautteita, omavalvontaan liittyviä asioita ja yksikön ajankohtaisia asioita. Tämän lisäksi vaihdoimme päivittäin asiakkaiden kanssa kuulumiset ja pyysimme asiakkailta palautetta. Vuoden aikana päivätoiminnassa vieraili useita Stadin Ammattiopiston opiskelijaryhmiä tutustumassa cp-oireyhtymään, yksikköömme toimintaan ja lähihoitajan työhön. Näissä tapaamisissa asiakkaat saivat kertoa kokemuksistaan ja elämästään. Marras-joulukuussa Konepajan lukion opiskelijat tutustuivat päivätoimintaan sekä suunnittelivat ja toteuttivat ohjattua toimintaa asiakkaillemme. Toivomme yhteistyön jatkuvan myös vuonna 2025.

PUHETUPAKESKUS

Puhetupakeskus tuottaa vammaisten henkilöiden tulkkauspalveluista annetun lain mukaisia tulkkauspalveluita puhevammaisille ihmisille sekä kommunikaatio-opetusta ja -ohjausta puhevammaisille ihmisille ja heidän läheisilleen. Puhetupakeskus valittiin Kelan kilpailutuksessa vammaisten tulkkauspalvelujen tuottajaksi ajalle 1.11.2024–31.12.2025 sekä erilliset optiovuodet vuosille 2026 ja 2027.

Puhetupakeskuksessa työskenteli 14 puhevammaisten tulkkia ja kommunikaatio- ohjaajaa ja -opettajaa, jotka osallistuivat säännöllisesti alan koulutuksiin.

Tulkkauspalvelujen sekä kommunikaatio-ohjauksen ja opetuksen lisäksi valvomme puhevammaisten oikeuksia sekä heitä koskevaa lainsäädäntöä ja sen toteuttamista. Teimme vaikuttamistyötä edistääksemme puhevammaisten yhdenvertaista asemaa yhteiskunnassamme muun muassa kouluttamalla, antamalla lausuntoja ja kannanottoja, tekemällä yhteistyötä eri viranomaisten ja järjestöjen kanssa sekä tiedottamalla puhevammaisia ihmisiä koskevista asioista.

CP-liiton toiminnanjohtaja oli Kelan tulkkauspalveluiden yhteistyöverkostossa ja tulkkipalveluvastaava Papunetin ohjausryhmän jäsen. Papunetin ohjausryhmän tehtävänä on edistää puhevammaisten henkilöiden ja heidän läheistensä osallisuutta yhteiskunnassa. Tulkkipalveluvastaava oli myös Opetushallituksen alaisen tulkkauksen työelämätoimikunnan puheenjohtaja. Tämän toimikunnan tehtävänä on varmistaa tulkkien (asioimistulkkauksen ammattitutkinto, oikeustulkkauksen erikoisammattitutkinto, puhevammaisten tulkkauksen erikoisammattitutkinto) koulutuksen kehittämistä ja laatua.

Heli Honko

**Tuotamme
Kelan myöntämiä
tulkkauspalveluja ja
VPL:n mukaista
kommunikaatio-
opetusta ja
-ohjausta.**

**Puhetupakeskuksessa
työskentelee**

14

**puhevammaisten
tulkkia.**

**Kohtasimme
koulutusten kautta**

150

**opiskelijaa
ja ammattilaista.**

KUVAMUISTOJA VUODELTA 2024

KUVAMUISTOJA VUODELTA 2024

TALOUS, TILAT JA LAKISÄÄTEISET ASIAT

Suomen CP-liiton toiminnan edellytyksinä ovat lainsäädännön, sopimusten ja muiden velvoitteiden edellyttämät asiat, jotka koskevat toimintaamme ja talouttamme. Näistä syistä hallitus päätti luopua Moijalan kurssikeskuksesta. Sen ylläpitäminen oli liian kallista ja mahdollisuudet yritystoiminnan kehittämiseen olivat Suomen CP-liiton osaamisen ja resurssien osalta epärealistisia.

Suomen CP-liiton toimintaa valvovat Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA), hyvinvointialueet, tilintarkastajat ja kansalaiset. Näiden takia on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että asiat hoidetaan asianmukaisesti ja vastuullisesti. Vastuu on suuri hallituksella ja toiminnanjohtajalla.

Talous

Talouden osalta tulot ja menot ovat oleellisia sekä pitkäjänteinen toiminta että ennakoitavuus niin tulojen, menojen, maksuvalmiuden ja riskien osalta. Kysymys edellä mainituissa on talouden hallitsemisesta.

Tulojen osalta tärkeimmät olivat Sosiaali- ja terveysjärjestöjen (STEA) avustukset ja palvelutoiminnan tuotot. Jäsenmaksujen jättäminen maksamatta aiheutti tuottojen saamattajäämisen muutamalla tuhannella eurolla.

Tulojen osalta palvelutoiminnan tuotot ovat ns. vapaasti käytettävissä ja antavat tietynasteista varmuutta talouteen. Näiltä osin vuosi 2024 oli palvelutoiminnan osalta haasteellinen. Syynä olivat tyhjät asukaspaikat ja kertaluonteiset henkilöstömenojen kasvu.

Maksuvalmiuden turvaamiseksi hallitus päätti luottorajan nostamisesta 100 000:sta 150 000:een. On otettava huomioon, että STEA avustukset ei makseta yhdessä erässä vaan ne tulevat useammassa erässä vuoden aikana. Vuonna 2024 kehitettiin talouden seuranta johtoryhmässä ja kehitys jatkuu vuonna 2025. Taloudesta raportointiin hallituksen kokouksissa.

CP-liiton vuoden 2024 tuloksen alijäämä oli -86 597 euroa, kun vuonna 2023 tulos oli ylijäämäinen 161 382 euroa. Palvelutoiminnan

alijäämä oli 11 540 euroa ja muusta toiminnasta alijäämää oli 75 057 euroa. Alijäämään vaikuttivat tyhjät asiakaspaikat, kertaluonteiset henkilöstömenot, Perhehankkeen STEA-avustuksen osittainen palautus ja lomapalkkavaraukset.

CP-liiton taloudessa riskit on tunnistettu, ja ne ovat hallinnassa. Toimenpiteet riskien pienentämiseksi jatkuvat. Hallituksen päätös, että Moijalasta luovutaan, pienentää CP-liiton taloudellista riskiä tulevaisuudessa.

Tilat

Tilat ovat CP-liiton keskustoimiston tilat, Halisten palveluasuntojen tilat, Laajasalon palveluasuntojen tilat, päivätoiminnan tilat ja järjestösuunnittelijan tila Kuopiossa.

CP-liiton keskustoimiston ja päivätoiminnan tilat omistaa Kiinteistö Oy Toimisto-Malmi, jossa CP-liitto on yksi osakas. Laajasalon palveluasuntojen kiinteistön omistaja Kiinteistö Oy Muurahaisenpolku 6. Yhtiössä ovat osakkaina CP-liiton lisäksi Aspa-säätiö ja Kiinteistö Oy m2 kodit. Halisten palveluasuntojen tilat, joissa CP-liitto on vuokralalla, omistaa TVT Asunnot Oy. Se on Turun kaupungin omistama yritys. Järjestösuunnittelijamme tilat Kuopiossa omistaa Niiralan kulma Oy.

Tilat vaativat seuranta, korjauksia ja hallinnointia. Vuonna 2024 tehtiin Malmin toimistoon ja päivätoimintaan lukkojen uusimiset. Laajasalon palveluasuntoihin aloitettiin lääkehoidon tilan suunnittelu. Halisten palveluasuntoihin tehtiin sisätiloihin korjauksia.

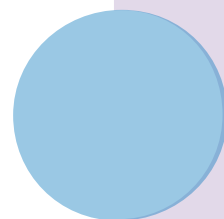
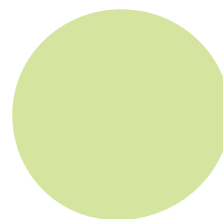
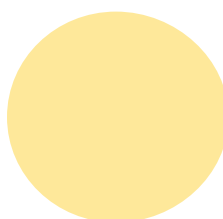
Lakisääteiset asiat

Toimintamme edellytyksinä ovat lakisääteisten toimintojen määräämät asiat kuten STEA-avustusten noudattamisen ehdot, kirjanpidon vaatimukset, työterveyshuolto ja työsuhteisiin liittyvät velvoitteet työnantajalle. Näitä asioita arvioitiin vuonna 2024 ja tulevaisuudessa on tehtävä päätöksiä, mihin CP-liiton osaaminen ja resurssit mahdollistavat.

Juha Lappalainen

YHTEISTYÖKUMPPANIT JA VERKOSTOT

- Aivoliitto ry
- Ammattikorkeakoulu Arcada
- Ammattiopisto Live (Leppävaaran toimipiste, sosiaali- ja terveysalan perustutkintokoulutus)
- Ammattiopisto Livia
- Aspa-säätiö
- Autismiliitto
- Coronaria Kuntoutus
- CP Norden
- CP Sverige
- CPUP - Uppföljningsprogram för cerebral pares
- Diakonia-ammattikorkeakoulu
- Educa
- Elsass Fonden
- Epilepsialiitto ry
- ESTERY Etelä-Savon hyvinvointijärjestöjen tuki ry
- FDUV
- Folkhälsan
- Harvinaiset-verkosto
- Helsingin kaupungin kuljetuspalvelujen asiakasyhteistyöryhmä
- Helsingin kaupungin vammaispalvelut
- Humanistinen ammattikorkeakoulu
- HUS Uusi lastensairaala
- Hyvinvointiala HALI ry
- IBD ja muut suolistosairaudet ry
- International Cerebral Palsy Society
- Invalidiliitto ry
- Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia
- Jyväskylän lastenneurologian poliklinikka
- Jyväskylän yliopisto
- Järjestöjen kurssitoiminnan kehittämisverkosto KUTO
- Järjestöjen sosiaaliturvaopas -työryhmä
- Kansalaistoiminnakeskus Matara
- Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
- Kehitysvammaliitto
- Kela: tulkkauksien palvelujen yhteistyöverkosto ja neurologisen kehityksen häiriöt -kumppanuusverkosto
- Keski-Suomen hyvinvointialueen vammaispalvelut
- Klapaset ry
- Kokemustoimintaverkosto
- Konepajan lukio
- Kuuloliitto ry
- Kynnys ry
- Lapin ammattikorkeakoulu
- Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry, järjestökeskusten verkosto
- Lapset on tärkeitä -hanke
- Lapsettomien yhdistys Simpukka ry
- Lastensuojelun Keskusliitto: Perhekeskusverkosto
- Laurea-ammattikorkeakoulu
- Lihastautiliitto ry
- Liikehäiriösairauksien liitto ry
- Luksia - Länsi-Uudenmaan koulutus-kuntayhtymä
- Maaseudun terveys- ja lomahuolto ry
- Me Hyvät ry
- Metropolia Ammattikorkeakoulu
- Neuroliitto ry
- Neurologiset vammaisjärjestöt
- OLKA-toiminta
- Opetushallitus: tulkkauksen työelämätoimikunta
- Opintokeskus Siviis
- Pirkanmaan hyvinvointialueen lasten ja nuorten vammaispalvelut
- Pohjois-Karjalan lastenneurologian poliklinikka
- Pohde: vammaispalvelujen järjestöverkosto
- Puhevammaisten vertaistukiyhdistys ry
- Region Östergötland/habilitering
- Respecta
- Riveria
- Rovaniemen Neuvokas
- Rusetti ry
- Seinäjoen lastenneurologian poliklinikka
- Seitti ry
- Selkokielen neuvottelukunta
- SOSTE ry: toiminnanjohtajien verkosto, kuntoutusverkosto
- Stadin Ammattiopisto
- Suomen Diakoniaopisto
- Suomen Paralympiakomitea
- Suomen Puhevammaisten Tulkki ry
- Suomen Vammaistutkimuksen Seura
- Suomisport
- Taitotalo
- Tampereen yliopiston Puhetta tukeva ja korvaava todellisuus - projekti
- TATU ry
- Tukilinja-säätiö
- Tukipilari
- Turun ammatti-instituutti
- Työterveyslaitos, Työelämäfoorumi 2024
- University of Michigan
- Vammaisfoorumi ry
- Vammaisjärjestöjen Naisverkosto
- Vates-säätiö sr
- VR: esteettömyys-sidosryhmä
- Wellspect Oy
- WinNova

Suomen CP-liitto ry

Malmin kauppatie 26
00700 Helsinki

p. 09 5407 540

cp-liitto.fi

Facebook.com/cpliitto

Instagram: @cpliitto

YouTube.com/cpliitto

cp-liitto.fi/yhteystiedot

cp-liitto.fi/oppaat

cp-liitto.fi/jasenlehti

cp-liitto.fi/sova

cp-liitto.fi/palvelutoiminta

